

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/641/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

64/2011. (II. 15.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. november 3-án előterjesztett **panaszát** a 2012. február 15-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) III. kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2011. november 3-án elektronikus úton, illetve november 4-én telefax útján terjesztette elő a panaszát.

I.

1) A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy 2011. október 25-én este 21 órakor áthajtott a R. K. krt. és V. út kereszteződésén, hogy felhajtson az Á.-hídra. Észrevette ugyan, hogy a lámpa sárgára váltott, de biztonságosan megállni már nem tudott, ezért egyenletesen tartva a sebességét – amely belül volt a legnagyobb megengedett sebességen – felhajtott a hídra. Álláspontja szerint a közúti közlekedési szabályairól szóló 1/1975 (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 9. § (4) bekezdés c) pontja alapján helyesen járt el. Ennek

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

ellenére egy rendőrségi gépjármű a fényjelzéssel mutatta neki, hogy álljon félre. Nem állt meg azonnal, mivel tudomása szerint a legközelebbi hely, ahol biztonságosan félre tudott állni a sziget lejárója volt, megállási szándékát azonban az irányjelző azonnali használatával a rendőrök tudtára adta. Ennek ellenére még jóval a sziget lejárója előtt hangjelzéssel is ráerősített a rendőrségi gépkocsi vezetője a megállítási szándékára és a híd kellős közepén kényszerítette megállásra, noha ez balesetveszélyes. Ezt követően a rendőr közölte a panaszossal, hogy a piros jelzésen haladt át a gépjárművével. A panaszos erre azt felelte, hogy szerinte a piros jelzés előtt elhagyta még a kereszteződést. Pár perc után kiegyeztek abban, hogy a sárga jelzésen haladt át a panaszos gépjárműve. A rendőr azonban azt mondta a panaszosnak, hogy az is szabálysértésnek minősül, melyről jegyzőkönyvet kell felvennie, amelyen szerinte említést tehet a panaszos arról, hogy a szabálysértés tényét nem ismeri el. Mindvégig azt a benyomást keltette a rendőr a panaszosban, hogy ez az egész csak a statisztika miatt van, és ebből semmi hátránya nem származhat a panaszosnak, hiszen mindkettőjük számára jó megoldásként ajánlotta fel a jegyzőkönyv kitöltését és a jogsértés el nem ismerését. Ezt követően a rendőr kitöltötte a jegyzőkönyvet, melyen a panaszos a szabálysértést nem ismerte el. Csak már otthon, mikor az internet segítségével kikereste az ellene felvett jegyzőkönyvön szereplő paragrafust, jött rá, hogy mégsem sárga, hanem piros jelzésen való áthaladásról töltötte ki a rendőr a jegyzőkönyvet. A panaszos szerint a rendőrök olyan szabálysértésért akarják felelősségre vonni, amit el sem követett, tették ezt úgy, hogy szándékosan félrevezették, hiszen a panaszos világosan megmondta, hogy a sárgán hajtott át, amit a jogtalanul és szakszerűtlenül eljáró rendőr is elismert a beszélgetésük során.

2) A Testület felhívására a panaszos 2011. november 20-án kelt beadványában azzal egészítette ki a panaszát, hogy az intézkedéskor a rendőröktől nem kapott tájékoztatást a jogorvoslati lehetőségeiről, a Testületről később egy ismerősétől szerzett tudomást, így tudta előterjeszteni a panaszát.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A kapitányságvezető 2011. december 8-án kelt átiratában előadta, hogy 2011. október 25-én, 21 óra körüli időben, a Budapest XIII. kerület, R. K. krt. – V. út kereszteződésénél, a r. főtorzsórmester és a r. főtorzsórmester észlelte, hogy a R. K. körúton, a L. út irányából az Á. híd irányába közlekedő panaszos gépkocsijával az ott elhelyezett forgalomirányító fényjelző készülék tilos jelzését figyelmen kívül hagyva, áthajt a kereszteződésen.

Megkülönböztető jelzést használva az Á.-hídon intézkedés alá vonták a panaszost, amelynek során a napszaknak megfelelő köszöntés, név és azonosítóik közlése után tájékoztatták a panaszost, hogy a közlekedési fényjelző készülék tilos jelzése ellenére haladt át a fenti kereszteződésen. Az intézkedés alá vont személlyel végig normális hangnemben, kulturáltan beszéltek.

A panaszos az intézkedő járőröknek elmondta, hogy nem siet, ezért nem is érti, hogy miért ment volna át a pirosra, neki sárga jelzése volt. A járőrök közölték a panaszossal, hogy a tilos jelzés figyelmen kívül hagyása miatt közigazgatási eljárást kezdeményeznek vele szemben és a helyszínen jegyzőkönyvet töltöttek ki, amiben rögzítésre került, hogy a panaszos a szabályszegés tényét nem ismerte el, mert véleménye szerint sárga jelzésnél hajtott át a

kereszteződésen egyenletes sebességgel. A járőrök a panaszossal közölték a jogorvoslat lehetőségét.

A járőrök szolgálatuk során a jól láthatósági átvetőt viselték az azon elhelyezett szolgálati jelvényvel és névtáblával, aminek meglétét a részükre megtartott eligazításon a szolgálatirányító parancsnok ellenőrizte.

2) A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdés k) pontjába ütköző jogsértés észleléséről szóló 2011. október 25-én kelt jegyzőkönyv rögzíti, hogy aznap 21 órakor a Budapest XIII. kerület R. K. krt. – V. út kereszteződésénél a panaszos gépjárművűvel megszegte a KRESZ 9. § (4) bekezdésének d) pontba foglalt továbbhaladás tilalmára vonatkozó szabályt. A szabálysértés elkövetéséről video- vagy fényképfelvétel nem készült. A panaszos a szabálysértés elkövetését nem ismerte el, mert álláspontja szerint sárga jelzésen hajtott át, egyenletes sebességgel. A jegyzőkönyv 2. oldala tartalmazza a közigazgatási bírság kiszabására vonatkozó eljárási szabályok kivonatát.

3) A panaszossal szemben indult közigazgatási hatósági eljárás keretében 2011. november 7-én kelt határozatával a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitánysága 100.000 Ft közigazgatási bírságot szabott ki. A határozat az indokolásban rögzíti, hogy a panaszossal szemben hivatalból indult eljárás a Kkt. 20. § (1) bekezdés k) pontjába ütköző jogsértés elkövetése miatt, a 2011. október 25-én 21 órakor a Budapest, XIII. ker. R. K. krt. – V. út kereszteződésénél végrehajtott ellenőrzés alapján.

Az ellenőrzésre azért került sor, mivel a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály járőrei észlelték, hogy az általa vezetett gépjárművel a panaszos a Budapest, XIII. kerület R. K. krt. – V. út kereszteződésénél, az ott elhelyezett forgalomirányító fényjelzőkészülék tilos (piros) jelzését figyelmen kívül hagyva áthajt a kereszteződésen.

A szabályszegés elkövetését az ügyfél az intézkedés során nem ismerte el, arra hivatkozva, hogy sárga jelzésen haladt át.

A 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet II/C. melléklete alapján a KRESZ 9. (4) bekezdés c) pont (a járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék folyamatos sárga fénye) rendelkezéseinek megszegőit azonos szankció sújtja, mint a KRESZ 9. § (4) bekezdés d) pont (a járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék folyamatos piros fénye) megsértőit, így a hatóság a panaszos ezen védekezését az eljárás során nem tudta figyelembe venni.

4) A r. főtörzsőrmester 2011. december 7-én kelt jelentésében előadta, hogy szolgálata ellátása során társával 2011. október 25-én 21 órakor Újpest irányából haladtak a szolgálati gépkocsival a Budapest XIII. kerületben, a V. úton a külső sávban a R. K. krt. irányába. Amikor a R. K. körút kereszteződéséhez értek, a fényjelző készülék tilos jelzést mutatott, ezért megálltak, a sorban elsőként. Innen észlelte, hogy a R. K. körúton a L. út irányából közlekedő személygépjármű vezetője nem áll meg a V. út kereszteződésénél található fényjelző készülék tilos jelzésénél, hanem áthajt azon az Á.-híd irányába.

Megjegyezi, hogy a gépkocsi vezetője úgy hajtott át a kereszteződésen, hogy a fényjelző készülék sárgáról pirosra váltásakor, még legalább 10 méterre volt a megállás helyét jelző útburkolati jeltől.

Előadja azt is, hogy arról a pontról, ahonnan észlelték a szabálysértést, a R. K. körútnak a L. út felől érkező, és egyenesen az Á. hídra haladók forgalmára vonatkozó fényjelző készülékek jelzése nem látható ugyan, de jól látható, a vele egy időben, a szinkronban váltó, a híd irányából a R. K. körúton közlekedő gépjárművek közlekedési lámpáinak fényjelzései.

5) A r. főtörzsőrmester 2011. december 7-én kelt jelentésében előadta 2011. október 25-én 21 óra körüli időben a Budapest XIII. Kerület, R. K. krt. – V. út kereszteződésénél észlelte, hogy a R. K. körúton, a L. út irányából, az Á. híd irányába közlekedő gépjármű vezetője a tilos jelzést figyelmen kívül hagyva áthajt kereszteződésen. A r. főtörzsőrmester megkülönböztető jelzést használva utána kanyarodott, majd a hídon megállította. Az intézkedés a napszaknak megfelelő köszönéssel, név és azonosítónk közlésével kezdődött. A megállítást követően a gépkocsi vezetőjével közölték, hogy a közlekedési fényjelző készülék tilos jelzésen haladt át. A gépkocsi vezetőjével normális hangnemben, kulturáltan viselkedtek. A pontos ruházatára már nem emlékszik a r. főtörzsőrmester, de az azonosítói jól láthatóan, az előírásoknak megfelelően voltak elhelyezve a jól láthatósági átvetőn. A megállításra emlékezete szerint azért a hídon került sor, mert a panaszos a kellő időben – a N. utcai lehajtó előtt – leadott jelzése ellenére a lehajtót elhagyta. A panaszos elmondta, hogy nem siet, ezért nem is érti, hogy miért ment volna át a piroson, neki sárga jelzése volt. Ezek után a panaszossal közölték, hogy a piros jelzésen történő áthaladás miatt fog eljárás indulni ellene, de a jegyzőkönyvben nyugodtan írja le azt, amit szóban nyilatkozott. A panaszossal az intézkedés során a rendőrök közölték a jogorvoslati lehetőségeit.

A jegyzőkönyv kitöltését követően, a panaszos azt elolvasta – mind a két oldalt, a tájékoztatóval együtt – a benne foglaltakat megértette, tudomásul vette és aláírta, majd a jegyzőkönyv egy példányát átvéve távozott.

6) A panaszos a 2011. november 30-án kelt fellebbezésében megismételte a Testületnek küldött panaszbeadványában foglaltakat.

III.

A Testületnek először a panasz határidőben való előterjesztésének a kérdését kellett megvizsgálnia.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 93. §-ának (1) bekezdése szerint ugyanis: „A Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni”. Az Rtv. 93/B. §-ának (2) bekezdése pedig – a rendőrségnél előterjesztett panaszokról – úgy rendelkezik, hogy: „A panaszt az intézkedést követő harminc napon belül lehet előterjeszteni és a beérkezéstől, illetve az áttételtől számított harminc napon belül kell elbírálni”.

A panaszos a panaszbeadványát 2011. november 3-án terjesztette elő, amelyben a vele szemben 2011. október 25-én foganatosított rendőri intézkedés kifogásolta.

A panaszos panasz-kiegészítésében úgy nyilatkozott, hogy a jogorvoslati lehetőségeiről az intézkedéskor nem tájékoztatták, a Testületről később, egy ismerősétől szerzett tudomást.

A rendőri jelentések ezzel szemben azt rögzítik, hogy a panaszost tájékoztatták a jogorvoslati lehetőségekről.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdésének 2. mondata a rendőr kötelezettségévé teszi, hogy az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően az intézkedés alá vont személyt tájékoztassa az e törvény szerinti panasz lehetőségéről. A Testület töretlen gyakorlata szerint a törvényben írt, „e törvényben rögzített panasz lehetősége” jogszabályi fordulat azt a kötelezettséget rója az intézkedő rendőrre, hogy az intézkedést követően az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről teljes körben – tehát a rendőrségi és a Testület előtti panasz eljárás lehetőségére egyaránt utalva, valamint a határidőkre is kiterjedően – adjon az intézkedés alá vont állampolgárnak tájékoztatást.

A konkrét esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszos valóban megkapta-e és milyen tartalommal kapta meg a panasztétel lehetőségére vonatkozó rendőri tájékoztatást.

Mindezekre tekintettel a Testület befogadta a panaszt, és azt határidőben előterjesztettnek tekintette.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011 (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak - az intézkedés időpontjában hatályos – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz való jogát, illetve az 54. § (1) bekezdésből levezetett testi épséghez való jogát, és az 55. § (1) bekezdésben foglalt személyi biztonságához való jogát.

1) A Testületnek másodsorban abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a sérelmezett események vizsgálatára a hatásköre kiterjed-e.

A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette –

választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
 - a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
 - a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),
- tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos a rendőrök fent ismertetett intézkedését, illetőleg a rendőrök ennek során tanúsított megtévesztő magatartását kifogásolta, illetve az intézkedés helyszínének megválasztását, amelyre a Testület hatásköre az Rtv. 92 § (1) bekezdés alapján megállapítható.

Ugyanakkor a Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a panaszos magatartásával valóban közigazgatási bírsággal sújtható jogsértést valósított-e meg, továbbá arra sem, hogy a panaszossal szemben kiszabott közigazgatási bírságot felülbírálja.

2) A panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok alapján tehát a Testület vizsgálta a közlekedésrendészeti intézkedés jogszerűségét és indokoltságát.

a) A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv.-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr a közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A közlekedésrendészeti intézkedés során tehát a rendőrség ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. █

A Testület utal továbbá a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. § (3) bekezdése szerint a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha

- a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy
- b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A KRESZ 9. § (4) bekezdése szerint a járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülékek fényjelzéseinek a jelentése:

- a) a kör alakú, valamint a kerékpárt ábrázoló zöld fény szabad utat jelez: ha jelzőtábla nem tiltja, az erre vonatkozó szabályok megtartásával egyenesen, valamint jobbra vagy balra bekanyarodva tovább szabad haladni;

- b) a felfelé, illetőleg az oldalra mutató nyíl alakú zöld fény a jelzett irányban (irányokban) szabad utat jelez: a jelzett irányban (irányokban) tovább szabad haladni, bekanyarodás esetén a szabad jelzésen áthaladó gyalogosoknak elsőbbséget kell adni;

- c) a kör alakú, valamint a nyilat vagy kerékpárt mutató folyamatos sárga fény a forgalom irányának megváltozását jelzi: az útkereszteződésnél - a kijelölt gyalogos átkelőhely, illetőleg a megállás helyét jelző útburkolati jel, ezek hiányában a fényjelző készülék előtt - meg kell állni; ha azonban biztonságosan megállni már nem lehet, az útkereszteződésen mielőbb át kell haladni;

- d) a kör alakú, valamint a nyilat vagy kerékpárt mutató folyamatos piros fény a továbbhaladás tilalmát jelzi: a c) pontban meghatározott helyen meg kell állni;

- e) a kör alakú, valamint a nyilat vagy kerékpárt mutató piros és sárga fény együtt a továbbhaladás tilalmát jelzi, és arról tájékoztat, hogy zöld fényjelzés következik;

- f) a villogó sárga fény veszélyes helyre hívja fel a figyelmet: e helyen fokozott óvatossággal szabad továbbhaladni.

A Kkt. 20. § (1) bekezdése rögzíti azon közlekedési szabályok körét, amelyek megsértése esetén a az előírás megsértője közigazgatási eljárás keretében bírság fizetésére kötelezhető. Eszerint többek között a megengedett legnagyobb sebességre („gyorshajtás”), a biztonsági öv használatára, a továbbhaladás tilalmára („tilos jelzésen történő áthaladás”), és a járművezető szervezetében a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol tilalmára („ittas vezetés”) vonatkozó előírások megsértői. [k] pont]

A bírsággal kapcsolatos eljárás lefolytatására - a (11) bekezdésben meghatározott ellenőrzési jogosultsághoz igazodóan - a közlekedési hatóság, a rendőrség, a vámhatóság, a katasztrófavédelmi hatóság és a munkaügyi hatóság (a továbbiakban együtt: eljáró hatóság) jogosult. [20. § (2) bekezdés]

Az (1) a k) pontban foglalt esetben 10 000 forinttól 300 000 forintig terjedő bírság szabható ki. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabandó bírságok, valamint a több jogsértő cselekmény vagy mulasztás esetén az ugyanabban az eljárásban kiszabható bírság maximális

összegét külön jogszabály állapítja meg. Nincs helye bírság kiszabásának, ha a jogsértő cselekmény elkövetése óta két év eltelt (elévülés). [20. § (4) bekezdés]

A közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha a 20. § (1) bekezdés k) pontjában meghatározott szabályszegést elkövető személye a helyszínen megállapítást nyer, a hatóság eljáró tagja határozathozatal nélkül szabja ki a bírságot és döntését közli az elkövetővel. Ha az elkövető a jogsértés tényét nem vitatja, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, amelyről az ügyfelet a helyszínen tájékoztatni kell. [20. § (4) bekezdés]

A közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírsággal összefüggő hatósági feladatokról szóló 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet 12. § szerint a Kkt. 20. § (1) bekezdés k) pontjához kapcsolódóan - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a 11/A.-11/D. mellékletben meghatározott összegű bírságot köteles fizetni az, aki KRESZ-ben foglalt, a megengedett legnagyobb sebességre („gyorshajtás”), a biztonsági öv használatára, a továbbhaladás tilalmára („tilos jelzésen történő áthaladás”) és a járművezető szervezetében a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol tilalmára („ittas vezetés”) vonatkozó rendelkezést megsérti. A bírságot - a 11/A.-11/D. mellékletben meghatározottak szerint - a bírságot kiszabó döntés jogerőre emelkedésétől számított tizenöt napon belül kell befizetni.

A Korm. rendelet 11/C. melléklete szerint a KRESZ 9. § (4) bekezdés c) és d) pontjában foglalt – járműforgalom irányítására szolgáló készülék előtti megállási kötelezettség – előírások megszegését 100.000 Ft pénzbírsággal szankcionálja.

Utal továbbá a Testület az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályaira. Eszerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

b) A Testület – korábbi állásfoglalásaival összhangban – ismételten leszögezi, hogy nem vizsgálja, hogy a panaszos cselekménye valóban megvalósította-e valamely szabálysértés, vagy bűncselekmény tényállását, csupán azt értékeli, hogy a panaszos magatartása megfelelő szintű gyanút biztosított-e a rendőri intézkedéshez.

A rendőri jelentések egybehangzóak a tekintetben, hogy panaszost azért vonták intézkedés alá, mert a gépkocsizó járőr észlelte, hogy a lámpa tiltó jelzése ellenére áthaladt a kereszteződésen. (A panaszost érintő készülék ugyan nem volt látható, de a vele szinkronban váltó jelzése igen.) A panaszos áthajtott a kereszteződésen, noha a jelzés megváltozásakor még lett volna lehetősége a megállásra. A szabálysértés tényét panaszos ugyan nem ismerte el a helyszínen, mert véleménye szerint csak a sárga jelzésen haladt át.

A Testület álláspontja szerint jelen esetben már a panaszos által is elismert sárga jelzésen történő áthaladás is alapot teremt a közlekedésrendészeti intézkedéshez, figyelemmel arra, hogy a KRESZ 9. § (4) bekezdésének c) pontja főszabályként a jelzőlámpa előtt történő megállást írja elő.

A Testület megítélése szerint a fent részletezettek észlelése alapján a rendőr intézkedési kötelezettsége fennállt, hiszen egyrészt közbiztonságot veszélyeztető körülményt, másrészt közigazgatási bírsággal sújtható jogsértést észlelt.

A rendőrök intézkedésére tehát a fentiek szerint az Rtv. 44. § mellett az Rtv. 29. § (1) bekezdése és a Szolgálati Szabályzat 9. §-a is megfelelő jogalapot biztosított, tekintettel arra, hogy a rendőrök kereszteződésnél állva észlelték, hogy a panaszos a közlekedés lámpa tiltó jelzése ellenére hajtott be a kereszteződésbe, aminek észlelése a rendőrök intézkedési kötelezettségét vonta maga után.

A Testület megállapítása szerint az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában jártak el a panaszossal szemben és vonták a panaszost intézkedés alá, ezért nem sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. Ugyanakkor a Testület ismételtlen leszögezi, hogy nincs hatásköre abban a kérdésben dönten, hogy a panaszos magatartásával megvalósított-e a KRESZ szabályainak megsértését.

3) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőr végig azt a benyomást keltette benne, hogy az eljárásból a panaszosnak nem keletkezhet hátránya, az egész eljárás csak a statisztika miatt van.

E körben a Testület utal az Rtv. 24. § (1) bekezdés előírásaira, eszerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A panaszossal szemben intézkedő rendőr előadta, hogy miután a panaszos vitatta, hogy a piros jelzésen haladt volna át, közölte a panaszossal, hogy a piros jelzésen való áthajtásért fog eljárás indulni ellene, de a jegyzőkönyvben feltűntetheti azt, amit ezt megelőzően szóban nyilatkozott. A jegyzőkönyv kitöltését követően a panaszos azt és a tájékoztatót is elolvasta, majd jóváhagyólag aláírta.

A panaszos a beadványában úgy fogalmaz, hogy miután közölte a rendőrrel, hogy csak a sárga jelzésen haladt át, a rendőr erre úgy válaszolt, hogy az is szabálysértés, amiről jegyzőkönyvet kell felvenni, amiben a panaszos említést tehet arról, hogy nem ismeri el a szabálysértés tényét.

A jogsértés észleléséről szóló jegyzőkönyvbe a panaszos kézzel írta bele, hogy nem ismeri el a cselekményt, mivel a sárga jelzésen haladt át, egyenletes sebességgel.

Jelen esetben az a tény, hogy a panaszos maga is úgy nyilatkozott, hogy a rendőr a felvetésére közölte vele, hogy a sárga jelzésen történő áthaladás is szabálysértés és a jogsértésről jegyzőkönyvet kell felvenni, illetve az, hogy a jegyzőkönyvet és az eljárás menetéről és a jogkövetkezményekről szóló tájékoztatót is elolvasta a panaszos aláírás előtt, azt támasztja alá, hogy tisztában volt azzal, hogy cselekménye a rendőri álláspont szerint jogellenes, és mint ilyen közigazgatási eljárást von maga után, amely szankcionálással is zárulhat. Az a szóhasználat, amellyel a panaszos a jegyzőkönyvet kitöltötte szintén azt erősíti, hogy tudomással volt arról, hogy ellene a jegyzőkönyv alapján a piros jelzésen történő áthaladás miatt indul eljárás.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a kifogásolt rendőri eljárás nem volt alkalmas arra, hogy a panaszost megtévessze annak jogkövetkezményei tekintetében, **ezért e tekintetben a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét nem állapította meg.**

4) A panaszos sérelmezte, hogy balesetveszélyes helyen kényszerítette a rendőr megállásra.

A Testület utal az Rtv. 2. § (1) bekezdésére, ami szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak.

A panaszos beadványában előadta, hogy egy rendőrségi gépjármű a Né. utcai felhajtó után fényjelzéssel mutatta neki, hogy álljon félre. Nem állt meg azonnal, mivel tudomása szerint a legközelebbi hely, ahol biztonságosan félre tudott állni a M.-sziget lejárója, megállási szándékát azonban az irányjelző azonnali használatával a rendőrök tudtára adta. Ennek ellenére még jóval a sziget lejárója előtt hangjelzéssel is ráerősített a rendőrségi gépkocsi vezetője arra, hogy megállásra kényszerítse a híd kellős közepén

A rendőri jelentés szerint viszont a panaszos megállítására azért a hídon került sor, mert a panaszos a kellő időben – a N. utcai lehajtó előtt – leadott jelzés ellenére a lehajtót elhagyta.

A panaszos és a rendőrség álláspontja egymásnak ellentmond abban, hogy miként történt a panaszos leállítását, azaz, hogy mikor adta ki a rendőr a jármű megállítására vonatkozó jelet, ugyanakkor abban egybehangzó az előadásuk, hogy a megállásra végül is a hídon a került sor.

A Testület álláspontja szerint a jelen esetben az intézkedés helyszínéül szolgáló hídon lévő útpálya mindkét irányban háromsávós, így elegendő helye van a többi gépjárműnek arra, hogy a megkülönböztető jelzést használó rendőrségi gépjármű észlelése esetén mindkét gépjárművet kikerülje. Továbbá figyelemmel arra, hogy a panaszolt intézkedésre az esti órákban került sor, azaz a városi csúcsforgalmon kívül, a Testület álláspontja szerint az intézkedés helyének megválasztásával a rendőrség nem veszélyeztette a panaszos testi épségét, illetve a személyi biztonságát, különös figyelemmel arra, hogy a panaszosi nyilatkozat szerint sem egyedül a rendőri döntésen múltott az intézkedés pontos helyének megválasztása.

Erre való tekintettel a Testület álláspontja szerint a gépjármű megállításának módjával a rendőrök nem valósították meg a panaszos testi épségének, személyi biztonságának olyan fokú veszélyeztetését, amely alapjogi jogsérelmet eredményezett volna.

V.

A Testület állásfoglalása szerint az ügyben a rendőröknek fennállt az intézkedési kötelezettsége, és jogszerűen, kellő jogalap birtokában vonták a panaszost intézkedés alá, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. Szintén nem állapította meg a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét a rendőri eljárás megtevesztő voltára vonatkozó panaszosi kifogás kapcsán.

A Testület álláspontja szerint az intézkedés helyszínének megválasztásával nem sérült a panaszos testi épséghez, személyi biztonságához való joga.

Mindezek miatt a Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2012. február 15.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET